

Kivonat az OMBKE választmányi ülésének emlékeztetőjéből

Időpont: 2011. május 4., 11 óra

Hely: Budapesten az OMBKE

Mikoviny tanácsterme

A választmányi tagok közül jelen van szavazati joggal: 14 fő, tanácskozási joggal: 11 fő (a jelenléti ív szerint).

1. napirend. Elnöki tájékoztató

Dr. Nagy Lajos, az OMBKE elnöke

Dr. Nagy Lajos elnök ismertette az előző választmányi ülés óta az egyesület főbb eseményeit, és ebből néhányat kiemelt:

Március 31-e és április 3-a között az egyesület 95 fővel vett részt Gyergyószentmiklóson, az EMT és az OMBKE által közösen szervezett XIII. Bányászati-Kohászati-Földtani Konferencián.

Április 7-én délelőtt Várpalotán bonyolítottuk le 100 fő részvételével a hagyományos „Jó szerencsét!” rendezvényt. Délután Egyházashetyén Kunoss Endre-emléktáblát helyeztünk el szülőházának falán születésének 200. évfordulója alkalmából.

Április 28-án az Öntödei Múzeumban részt vettünk *Kiszely Gyula*, a múzeum alapítója, volt tiszteleti tagunk születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen. Sajnos az Öntödei Múzeum további sorsa bizonytalanná vált, ezért a múzeum megmentése érdekében ezzel a kérdéssel a szakmának is komolyan kell foglalkozni.

Közeljövőbeli feladat lesz a Fő utcai egyesületi központ elhelyezésének megoldása.

2. napirend. 2010. évi mérleg és közhasznúsági jelentés

Előadó: *Dr. Gagyai Pálffy András* ügyvezető igazgató

Dr. Gagyai Pálffy András szóbeli kiegészítése után *Boza István* könyvvizsgáló szóbeli kiegészítésében ismertette, hogy a közhasznú alaptevékenység veszteségét csökkentette a vállalkozási tevékenység pozitív eredménye. A közel kilencmilliós könyv szerinti veszteséget az előző években felhalmozott tartalékok felhasználásával lehetett ellensúlyozni. A befektetett eszközök, a forgóeszkö-

zök és a saját tőke felhasználás, az aktív és passzív elhatárolások, a pénzkészletek és a vagyoni elemek összevetésével az egyesület gazdálkodása év végén egyensúlyban volt. A számviteli beszámolót és mérleget elfogadásra javasolta.

Szombatfalvy Rudolf, az Ellenőrző Bizottság elnöke is elfogadásra javasolta a mérleget; a közhasznúsági jelentéshez ugyanakkor néhány ajánlást is tett. Javasolta, hogy az egyes „elvit” rendezvényeket szerezze vissza az egyesület és a szervezési költséget számolja el. A pártoló tagokkal kiemelt foglalkozást sürgetett. Az általános költségek felülvizsgálatát indítványozta, és bevételarányos költséget irányozna elő.

V. 17./2011.05.04. sz. határozat:

A Választmány elfogadja az OMBKE 2010. évi gazdálkodásáról szóló számviteli beszámolót és mérleget és azt elfogadás céljából a 101. Küldöttgyűlés elé terjeszteni javasolja.

3. napirend. A 2011. évi kitüntetési javaslatok ismertetése

Előadó: *Csaszlava Jenő*, az Érembizottság vezetője

Dr. Nagy Lajos elnök az Érembizottság előterjesztését elfogadni javasolta és további két főnek elnöki keretből kitüntetést indítványozott.

V.18./2011.05.04. sz. határozat

A Választmány elfogadva az Elnök javaslatát, 2011-ben elnöki keret terhére két fő részére adományoz emlékérmeket.

V.19./2011.05.04. sz. határozat

A Választmány elfogadja az Érembizottság által előterjesztett 2011. évi kitüntetési javaslatokat.

A Választmány felkéri az Érembizottságot, hogy az oklevél kitüntetés szabályainak módosítására tegyen javaslatot.

A Fémkohászati Szakosztály Kecskeméti Helyi Szervezete javaslatot tett a selmebányai hagyományok ápolásá-

nak elismerését szolgáló kitüntetés alapítására.

Tekintettel arra, hogy a z. Zorkóczy Samu-érem ezt a célt szolgálja, az Érembizottság álláspontja az volt, hogy további kitüntetés létesítése nem indokolt.

V.20./2011.05.04. sz. határozat

A Választmány nem tartja szükségesnek újabb egyesületi kitüntetés alapítását.

4. napirend. Az Alapszabállyal kapcsolatos vélemények

Előadó: *Dr. Esztó Péter*, az Alapszabály Bizottság vezetője

Dr. Esztó Péter bizottsági elnök ismertette az Alapszabállyal kapcsolatos helyzetet és álláspontjukat.

V.21./2011.05.04. sz. határozat

A Választmány egyhangúlag úgy döntött, hogy az Alapszabály módosításának kérdéskörét a 101. Küldöttgyűlés ne tárgyalja, hanem az a 102. Küldöttgyűlés napirendjét képezze.

Az Alapszabály Bizottság elnöke az elhangzott vélemények alapján a főtítkárral egyeztetve dolgozzon ki menetrendet az alapszabály-módosítások egyes kérdésköreinek megvitatására. Az összefüggően tárgyalható megvitatandó kérdéseket terjessze a Választmány elé.

A Választmány tagjai az alapszabállyal kapcsolatos észrevételeiket és javaslatukat írásban juttassák el az Alapszabály Bizottság vezetője részére.

5. napirend. A Küldöttgyűlés napirendjének ismertetése és a Küldöttgyűlés tisztségviselőinek megválasztása.

Előadó: *Dr. Lengyel Károly* főtítkár

A Választmány egyhangúlag, ellenszavazat nélkül a következő határozatot hozta:

V. 22/2011.05.04. sz. határozat:

A Választmány megköszöni Csath Béla tiszteleti tagnak az alapos kutató munkáját a Közgyűlések,

Küldöttgyűlések sorszámozásával kapcsolatban, mely a BKL 2010/6. közös számban is megjelent. Ezzel a tagság széles köre megismerkedhetett.

A Választmány úgy döntött, hogy a korábban nem számozott Közgyűlések miatt nem változtatja meg az eddig megtartott Közgyűlések, Küldöttgyűlések hagyományos sorszámozását, és a következő Küldöttgyűlések sorszámozása folyamatosan történik. Tehát a soron következő Küldöttgyűlés sorszáma 101.

Dr. Lengyel Károly főtktár javaslata alapján a Választmány egyhangúlag döntött a 101. Küldöttgyűlés napirendjéről és tisztségviselőiről:

V.23./2011.05.04. sz. határozat:

A 101. Küldöttgyűlés napirendje:

Himnusz

Elnöki megnyitó

Köszöntések

A Választmány beszámolója, közhasznúsági jelentés

Az Ellenőrző Bizottság beszámolója

Kitüntetések átadása

SZÜNET, BÜFÉ

Hozzászólások, indítványok

A bányászat és kohászat nemzetgazdasági szerepéről (szakmai előadás)

Határozatok

Zárszó

Bányász-, Kohász- és Erdész-himnusz

6. napirend. Egyebek

Javaslat született az alábbiakról:

- az 1848-49-es forradalomban részt vett selmeci diákok emlékét megőrkítő emléktábla létesítésével kapcsolatban a Miskolci Egyetem rektorának megkeresésére,
- a szakmáinkat érintő árbevételes rendezvényekkel kapcsolatosan ad hoc bizottság létrehozására,
- egyes, a szakmáinkat népszerűsítő korábbi anyagok összegyűjtésére.

Dr. Nagy Lajos elnök felhívta a figyelmet a helyi szervezetek és az önkormányzatok közötti kapcsolatépítés fontosságára.

Dr. Gagy Pálffy András
összeállítása alapján

Selmecbányai professzorok a Varázsfuvolában

Az MMKM Öntödei Múzeumában a zene és a kohászat került közel egymáshoz április 19-én, amikor Mozart Varázsfuvolájának és a selmeci akadémia tanárainak kapcsolatát kerestük. Olyan ismeretekkel szeretnénk volna gazdagítani a hallgatóságot, hogy Mozart valóban a szabadkőműves selmecbányai professzor, a mineralógus *Born Ignác* alakját formázta-e meg ismert operájában, hogy hol ismerte meg egymást a híres muzsikus és a nagy tudós, barátok voltak vagy vetélytársak.

Ezekre a kérdésekre kaphatták meg a választ azok a látogatók, akik a langyos tavaszi napsütés élvezete helyett inkább a múzeumba jöttek el, és *dr. Tardy Pál* okleveles kohómérnök, OMBKE ex-elnök előadását hallgatták meg.

Az előadó képekkel illusztrált rövid ismertetőt adott Selmecbányáról, majd a műszaki felsőoktatás 1735-ben alapított fellegvárát, a selmeci akadémiát mutatta be, melynek a természettudós *Born Ignác* is jó ismerője volt. Mozart Varázsfuvolájának szimbolikájáról keletkezése óta folyik a vita. A szabadkőműves kapcsolat feltételezése kézenfekvő, de ez önmagában nem volt elegendő magyarázat. A nemrégiben az USA-ban elhunyt magyar kohómérnök, *Lux András* volt az, aki elsőként mutatott rá arra a lehetőségre, hogy a zene-

szertő a Selmecbányai Akadémia professzorairól mintázta meg a Varázsfuvola szereplőit. A Miskolci Egyetem neves professzora, *dr. Horváth Zoltán* szintén kutatott és publikált ebben a témában.

A selmecbányai Bányászati Akadémia a XVIII. század második felében nemcsak a montanisztika, hanem a természettudományok nemzetközileg elismert központja is volt. A feltételezés logikus: *Born Ignác*, a kor elismert geológusa, a bécsi szabadkőművesek kiemelkedő alakja volt; *Jacquin* professzor lányait Mozart tanította zenére. A bányászat, az ásványok rejtélyes világa érdekes téma volt a szabadkőművesek számára. *Lux András* nyomán feltételezhető, hogy *Sarastro* figuráját *Born Ignác*ról, a *Beszélt Jacquin Miklósról*, *Taminot Müller Ferencről*, Selmecbánya híres professzorairól, *Monostatos* ellenszenves alakját a selmeci professzorok ellenfeléről, *Klaprothról* mintázta a zeneszerző, de további feltételezések is napvilágot láttak.

A képekkel és operarészletekkel gazdagított előadás színvonalát az is emelte, hogy az opera egyes részeit és fuvolaszóloist *Tóth Katalin*, a XVIII. kerületi Dohnányi Ernő Zeneiskola fuvolaszakos tanára adta elő (1. kép).

Az előadás után a hallgatóság kérdéseket tehetett fel. Vitaindító kérdés

■ 1. kép. Az előadó, dr. Tardy Pál is a fuvolaszóloist hallgatja

volt, hogy tulajdonképpen hol is született *Born Ignác*? A honlapokon ugyanis két helységnevet jelölnek meg születési helyként. *Born* életének egyik jeles kutatója, *dr. Laár Tibor* véleménye az, hogy minden bizonnyal *Kapnikbánya* (Erdély) a neves tudós születési helye, hiszen önéletírásában erre hivatkozik. Érdekes kiegészítést hallhattunk *dr. Pilissy Lajostól* is. A híres tudós 1770-es erdélyi útja során súlyos betegséget kapott, mely élete végéig kínozza, és komolyan befolyásolhatta munkájában is.

Végezetül *dr. Lengyelné Kiss Katalin* intézményvezető asszony megköszönte az előadást, majd a résztvevőket tárlatvezetésre és teázásra invitálta.

Csibi Kinga